

Møtedato: 15. februar 2024
Vår ref.:
2023/1724-19

Saksbehandler:
diverse

Dato:
9.2.2024

Styresak 21-2024/5

Brev av 15. januar 2024 fra Finnmark fylkesting ad. en likeverdig helsetjeneste for folk i Finnmark

Saken har tidligere vært fremmet som styresak 16-2024/5

Se vedlagt kopi.

Helse Nord RHF

Dato: 15.01.2024

Dok.nr: 23/03833-13

Deres ref:

Saksbehandler: Tine Maggi Roska

Uttalelse Finnmark fylkesting - En likeverdig helsetjeneste for folk i Finnmark

Finnmark fylkesting har i møte 07.12.23 vedtatt følgende uttalelse:

Et samlet Fylkesting i Finnmark vil uttrykke bekymring angående Helse Nord sin pågående omstillingsprosess. Helse Nord har slått fast at målsettingen er en overgang fra sårbare til mer hardføre og fleksible enheter og fagmiljøer i alle deler av virksomheten. Fylkestinget leser denne erklæringen som en betydelig sentralisering av sykehus tjenester i Nord-Norge, noe som har vekket dyp bekymring og protester over hele landsdelen.

Omstilling og videreutvikling av spesialisthelsetilbudet i Nord-Norge er nødvendig for å få et bedre tilbud til innbyggerne, men vi mener at det ikke kun er kostnader som bør legges premiss for omstillingen. Nord-Norge har særlige forhold det ikke blir tatt hensyn til, som lange reiseavstander, lang reisetid, utfordrende værforhold og et tynt befolkningsgrunnlagsammenlignet med resten av landet. Dette utfordrer akuttberedskapen, og dette gir Helse Nord utfordringer med å levere likeverdige helsetjenester til hele befolkningen i landsdelen. Staten må sørge for en finansiering av spesialisthelsetjenestene som ikke svekker den desentraliserte strukturen. Samtidig ønsker vi at UNN styrkes, men ikke på bekostning av lokalsykehusstrukturen.

I et land med spredt befolkning og konsentrerte større bysamfunn er det utfordrende å innfri målsettingen om likeverdige helsetjenester innenfor rammer styrt av samfunnsøkonomiske hensyn. Det er ikke mulig å anvende de samme økonomiske prinsippene for helsetjenestene i Oslo, som i Finnmark. Prinsippet om likeverdige helsetjenester er et resultatmål, ikke et økonomisk styringsprinsipp om fordeling av økonomiske ressurser. Likeverdige helsetjenester forutsetter derfor forskjell og ulikhet i tildeling av økonomiske ressurser.

Helse Nord har over lang tid hatt store økonomiske utfordringer, og er nå pålagt fra helseministeren å omstille økonomien. Samtidig er mangelen på kvalifisert helsepersonell en stadig økende utfordring for Helse Nord. Det har ført til at Helse Nord har igangsatt en stor og ressurskrevende utredningsprosess med å undersøke hvilke besparelser som ligger i endringer i funksjons- og oppgavedelingen mellom sykehusene i hele regionen for å gi tryggest mulig

helsehjelp i nord. Helse Nord peker på mangel på arbeidskraft og nødvendig fagkompetanse i en stadig mer spesialisert helsetjeneste som en bakgrunn for utredningsprosessen.

Mandatet for utredningen er gitt i en rapport som har fått tittelen «Tiltak for å sikre bærekraft». I mandatet slås det fast at «Helse Nord's oppgave- og funksjonsdeling er basert på en organisering og struktur som ikke lar seg bemanne. En endret struktur og funksjonsdeling, basert på den faktiske tilgangen til arbeidskraft og de faktiske økonomiske rammer, er derfor nødvendig for å kunne levere likeverdige helsetjenester av god kvalitet til befolkningen framover».

Fylkestinget i Finnmark mener at Helse Nord's arbeid for en bærekraftig helsetjeneste i Finnmark bør fundamenteres på:

- Trygghet for helsetjenester: Det skal være trygt å bli syk i vår region. Helseforetaket bør initiere tettere samarbeid med kommunene for å styrke det kommunalakkutte døgntilbudet i Finnmark
- Utdanne og rekruttere: det må jobbes målrettet opp mot kommuner og UiT for å tilby flere fleksible utdanningsløp for å kvalifisere nok helsepersonell i nord og fagutvikling av dagens personell
- Økonomisk forutsigbarhet: kapitalkostnader for nedbetaling av bygg bør håndteres politisk av Regjeringen slik at det økonomiske handlingsrommet vil gi likeverdige helsetjenester, også i Finnmark

En sentralisering av spesialisthelsetjenester i større og færre sykehus på et overordnet nivå vil gi god kvalitet og resultatlikhet ved samme sykdomsbilde, men det forutsetter at pasienten innenfor en gitt tidsramme kommer til behandling. Det vil si at faktorer som avstand, vær og klima og tilgang på transport er kritiske faktorer for hvorvidt pasientene får tilgang til kvalitativt gode tjenester og får resultatlikhet ved samme sykdomsbilde. Fylkestinget i Finnmark mener tilgang på likeverdig helsehjelp er en forutsetning for at det skal være trygt å bli syk i vår region.

Finnmark er et geografisk stort område med spredt befolkning. Det er en viktig politisk prioritering å sikre sykehusstilbud i både Øst-Finnmark og Vest-Finnmark, spesialisthelsetjenester og dagkirurgi ved Klinikk Alta og spesialisthelsetjenester ved Sámi Klinihkka. Dagens tilbud må ligge til grunn for det videre arbeidet i Helse Nord, og må være førende for Helse Nord's arbeid for å sikre en bærekraftig helsetjeneste. Fylkestinget i Finnmark mener dette må være førende for Helse Nord's arbeid for å sikre en bærekraftig helsetjeneste. Både Forsvarskommisjonens og Totalberedskapskommisjonens rapporter peker på viktigheten av å opprettholde og styrke helsetjenestene i Finnmark. Trygghet ved sykdom og tilgang på kvalifisert helsehjelp er en vesentlig forutsetning for bo- og bilyst i hele Finnmark.

Helse Nord må så snart som mulig kvalitetssikre egen utredningsprosess slik at politiske signaler, behovene pekt på i Forsvarskommisjonens og Totalberedskapskommisjonens rapporter, og ikke minst befolkningen i Finnmarks rett til likeverdige helsetjenester ivaretas.

Med hilsen

Tine Maggi Roska
Konsulent

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur

Mottakere:
Helse Nord RHF
HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENTET